



2. lpp.

**Kā Krievijas sankcijas ietekmētu mūsu
piensaimniekus? Skaidro Guntis Pirvits.**

3. lpp.

Dita izmanto iespēju.

4. lpp.

**Māras zemē,
Dienvidkurzemē, kaimiņos.**

5. lpp.

Paši labākie lībieši.

6. lpp.

Kauss, kas ceļo, kauss, kas klejo.

Sporta dienā

16. VIII dundadznieku iecienītās sacensības norisinājās jau 14. reizi, šoreiz 10 komandām sacenšoties 13 sporta veidos. Labāko trijnieks bija šāds: 1. vietā 8. b un draugi, 2. vietā 13. bloks, 3. vietā Dundagas meži.

Pārējo komandu secība: 4. vietā ICO, 5. vietā Susuri, 6. vietā Mūru puksti, 7. vietā Krekeri, 8. vietā Pagasts, 9. vietā Pienaimnieku lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība «Dundaga», 10. vietā Timburi.

Makšķerēšanā, kas sākas jau agri no rīta, vislabāk veicās 13. blokam, otrie palika 8. b un draugi, trešie Mūru puksti. Volejbolā vīriešiem pārkā bija Pagasta komanda, aiz sevis atstājot 8. b un draugus un Dundagas mežus. Dvieļu bolā pirmie 8. b un draugi, otrie ICO, trešie Dundagas meži. Tāllēkšanā no vietas pirmie 8. b un draugi, otrie Pagasts, trešie Krekeri. Tautas bumbā triumfēja Susuri, aiz sevis atstājot Dundagas mežus un Mūru pukstus. Bosu ciņās pirmie Dundagas meži, otrie 13. bloks, trešie ICO. Futbolā pirmā vieta 13. blokam, otrā 8. b un draugiem, trešā Krekeriem. Veiklības stafetē pirmie Dundagas meži, otrie ICO, trešie Mūru puksti. Basketbola metienos precīzākie ICO, tālāk Susuri un 8. b un draugi. Skriešanā komandā: pirmie 13. bloks, otrie ICO, trešie 8. b un draugi. Bumbiņu pārvietošanā: 13. bloks, Dundagas meži, Susuri. Bumbiņas ripināšanā: Dundagas meži, 8. b un draugi, 13. bloks. Atmiņas sacensībās: 8. b un draugi, 13. bloks, Krekeri. Ieskaiti deva 8 labākie rezultāti.

Sacensības pulcēja vairāk nekā 200 dalībnieku, kā arī krietnu pulku līdzjutēju. Par to raitu norisi paldies galvenajam tiesnesim Aldim Feltam, sekretāram Arvim Heniņam, tiesnešiem Gundegai Lapiņai, Sandrai un Ra-

sai Kokorevičam, Marikai Labarevičai un Vēsmai Frišenfeldei, kā arī Saimnieciskā dienesta vadītājam Andrim Kojro.

Notika arī trīs dažādas individuālās sacensības visiem, kas vēlas. Šķēpa mešanā mērķi uzvarēja Ritvars Pirvits, otrais Raimonds Riekstiņš, trešais Helvijs Irbe, un viss labāko trijnieks saņēma a/s Latvijas valsts meži programmas Mamma daba balvas. Labākā kartupeļu mizotāja bija Inga Gorbača, aiz sevis atstājot Danutu Gorbaču un Vītu Brikmāni. Savukārt zupas nogaršotājām bija jāatmin sastāvdaļas, un te vislabāk sekmējās Solvitai Kristiņai. Labākās šajās disciplīnās saņēma mūsu piensaimnieku balvas. Bet par zupas vārīšanu paldies Lindai Pavlovskai un viņas palīdzei Elgai Kalnējai. Par produktiem pateicība Aldim Feltam, Mārai Šleinerei un Ingunai Klēverei. Par klātesošo izklaidēšanu gādāja sportiskās Sensus dejotājas un viņu vadītāja Daina Miķelsone, par muzikālajiem priekšnesumiem — Jānis Simsons ar balles muzikantiem.

Jautājums iedzīvotājiem

Vai jūs uztrauc Krievijas ekonomisko pretpasākumu iespējamās sekas Latvijas tautsaimniecībā, tostarp mūsu novadā?

Ārija Jāvalde Dundagā: — Domāju, ka politiku un ekonomiku nevajadzētu jaukt, lai gan tās ir cieši saistītas. Jādzīvo jau ir visiem, arī jāēd visiem. Krievijā Latvijas pārtiku ir ļoti iecienījuši. Es pati izvēlos tikai Latvijas preci.

Droši vien cieš pārtikas ražotāji un pārveidotāji, Latvijas ekonomiku kopumā tas var ietekmēt. Dundagas novadā tas var atsaukties uz piensaimniekiem, varbūt zivsaimniekiem un pārveidotājiem.



• Šķēpa mešana mērķi bija jauns sporta veids.

Visvalža Biezbarža foto

• Bumbiņas ripināšana prasīja veiklu un saskaņotu rīcību.

Gundegas Lapiņas foto

Lietus nedaudz novilcināja sacensības, bet neizbojāja svētku prieku. Par šo sporta dienu īpašs paldies Aldim Feltam, bet par pašu ierosmi pirms vairāk nekā 10 gadiem — Dundagas sporta patriarham Edvinam Klēveram, kas šoreiz iejutās skatītāja lomā.

Alnis Auziņš

Afiša

30. VIII Senās uguns nakts.

1. IX Zinību diena Dundagā plkst. 9.30, Kolkā plkst. 9.00, Mazirbē plkst. 16.00.

10. IX plkst. 10.00 Liepājas Leļļu teātra izrāde bērniem *Saldais sapnis*. Biļetes cena: 2 € bērniem, 3 € pieaugušajiem.

13. IX Tiņģeres amatierteātra izrāde *Pacelt vaboliņi*. Labā laikā pils pagalmā, slīktā — pils zālē. Biļetes cena 2 €.

Dundagas Mākslas un mūzikas skolā

Dundagas Mākslas un mūzikas skolā audzēkņu papilduzņemšana 2014./15. mācību gadam šādās izglītības programmās: Vizuāli plastiskā māksla (zīmēšana, gleznošana, kompozīcija, keramika, darbs ar dažādiem materiāliem), Pūšamo instrumentu spēle (flauta, eifonijs, saksofons u.c.), Sītam instrumentu spēle, Vijoļspēle, Klavierspēle, Ģitāras spēle, Akordeona spēle, Kora klase, Kokles spēle, Dejas pamati.

Pieteikšanās mākslas un mūzikas nodaļās 26., 27. VIII plkst. 10.00–12.00, 28., 29. VIII plkst. 16.00–18.00 un Kolkas pamatskolas mūzikas klasē 1. IX pēc audzināšanas stundas. **Jaunā mācību gada sākums Dundagā 1. IX plkst. 13.00, Kolkā — plkst. 15.00.** Telefoni uzzinām: mākslai — 29490550, mūzikai — 29155314.

Dundagas Mākslas un mūzikas skolas **Kolkas mūzikas nodaļas** audzēkņu papilduzņemšana 2014./15. mācību gadam

Kolkas pamatskolas mūzikas klasē 1. IX pēc audzināšanas stundas šādās izglītības programmās: Pūšamo instrumentu spēle (eifonijs, trompete, flauta, tuba), Sītam instrumentu spēle, Kokles spēle, Kora klase. **Jaunā mācību gada sākums 2. IX plkst. 15.00.** Telefons uzzinām 29155314.





Liekam aiz auss

Saimnieciskajā dzīvē

Stāsta Saimnieciskā dienesta vadītājs Andris Kojro.

Mazirbē ierīkots ielas apgaismojums no skolas līdz Lībiešu tautas namam. Dzirdēta ieilide, ka tik vēsturiskā ciemā tāds modernisms neiederas. Taču iecere ir tapusi, tieši uzklausot iedzīvotāju vēlmes.

Kolkā rok. No *Delfīniem* līdz mini *Top!* veikalam SIA *CCM Ceļubūve* ieklāj ietvi par 70 000 €. Darbiem jābūt pabeigtiem septembra vidū. Kolcinieki jau tagad priecājas. Otrs lielais darbs — ūdensvada, kanalizācijas un attīrīšanas iekārtu projekts, un šis darbs jāpabeidz līdz jaunajam gadam. Galvenais ieguvums ir attīrīšanas iekārtas pārbūve, iekārtu jauda būs līdz 100 kubikmetriem dienā. Šī projekta otrs posms saistās ar *Līcis-93* notekūdeņiem, un šogad jānotiek priekšdarbiem: jāuzsākas projektēšanai, *Līcim-93* jāuzbūvē priekšattīrīšanas iekārtas, pašvaldībai jāiegādājas kompresors, lai nodrošinātu stabilu *Kolkas ūdens* darbību.

Kolkas skolā remontē dabaszinību kabīnetu, tur strādā *A-celtnē*. Meistari maina grīdas segumu, sienas klājumu, apgaismes ķermeņus, daļēji arī mēbeles. Šī kabineta remonts ir viena no lielajām 4 papildu prioritātēm, ko deputāti šogad bija paredzējuši īstenot. Līdz mācību gada sākumam darbs jāpabeidz.

Dundagā, vidusskolas ēkā pilnībā izre-

montētas abas kāpņu telpas. Paredzams arī sienu dekoratīvais krāsojums, bet par to vēl jālemj Finanšu komitejā (avīzes iznākšanas dienā. — Red.).

Mazajā skolā remontē dziedāšanas kabīnetu. Pašās augusta beigās individuālā darba veicējs tur ieklās linoleju. Jādomā arī par apkures lietām. *Mazajai skolai* gribam pirkt jaunu apkures katlu.

Bērnudārzā *Kurzemīte* atjauno jumtu, taisnība, tas notiek ar pārtraukumiem. Iespējams, ka uzņēmējam, firmai *AV Būvnieks*, ir grūtības sagādāt materiālus vai arī nav pietiekami uzkrātas finanses. Lielākā daļa darbu gan ir jau izdarīti. Termins — septembris.

Kurzemītes sētā, bērnudārza pusē, atjauno piecas nojumes un smilšu kastes. SIA *Timburi* darbi jāpabeidz arī septembrī. Aizmugurējā mūra siena paliek, celtnieki maina jumtu un grīdas segumu, bet tā nojume, ko sniegs ziemā bija ielauzis, jāpārtaisa pilnībā.

Dundagas Mākslas un mūzika skolā (DMMS), sākot remontēt tā saucamo *ģimīšu istabu* un atsedzot grīdu, atklājās, ka starpsiena ar blakus telpu, kas būvēta no koka, savu mūžu ir nokalpojusi, tāpēc nojaucama. Tagad iegūsim plašu telpu, kāda tā pili sākotnēji ir bijusi. Tā kalpos DMMS vajadzībām.

Kas sagaida pēc Krievijas pretpasākumiem?

Skaidro Piensaimnieku lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības *Dundaga* valdes priekšsēdētājs Guntis Pirvits.

— **Kā tu vērtē sava uzņēmuma tuvāko nākotni pēc Krievijas aizlieguma ievest pārtikas preces valstīm, kas noteikušas sankcijas Krievijai?**

— Tas noteikti ietekmēs. Dažos uzņēmumos jau atbrīvoti darbinieki. Mums tāda nodoma pašlaik nav, arī embargo ietekmi tik tieši neizjūtam, bet kopējā aprītē jau esam. Talsu *Maxima* veikalā jau ir poļu piens. Protams, visgrūtāk ir tiem, kas pārdod pārtiku Krievijā, un tiem, kas tieši izved pienu uz Lietuvu. No jūlija ir stājies spēkā transporta nodoklis smagajām automašīnām, un tas ietekmē. Mūsu tirgus ir Latvija — Kurzeme un līdz Rīgai. Bet, ja mūsu veikalos parādās krējums un biezpiens par dempinga cenām, tas nevar neietekmēt. Runa jau nav tikai par

poļu vai vēl kādu kaimiņu ievesto produkciju. Kā tad rīkoties mūsu pašu piena uzņēmumiem? Resursi, darbaspēka izmaksas jau nepalētinās. Ja atsevišķiem uzņēmumiem valdība dos atvieglojumus, tad nodokļi pēc tam tik un tā būs jāsamaksā.

— **Politīķi spriež, ka būtu jāsamazina PVN pārtikai.**

— Par to runā sen. Pirms kāda laika dzirdēju finanšu ministra Andra Vilka teikto, ka ārzemnieki arī gaidot šo samazinājumu, lai ievestu savas preces. Es piekritu. Bet tas, ka Polijā un Vācijā PVN pienam ir trīsreiz mazāks nekā mums, tomēr nosaka šo produktu lētumu. Vilka kungs varbūt nezina, ka daudz neregistrēto uzņēmumu no ārzemēm iaved pie mums, lielajās pilsētās, pārtikas

Administratīvajā komisijā

Komisija 8. VIII sēdē nr. 7 izskatīja 8 administratīvā pārkāpuma lietas.

1 lietu par atrašanos sabiedriskā vietā ar atvērtu alkoholiskā dzēriena iepakojumu (pašvaldības saistošie noteikumi nr. 11. *Par sabiedrisko kārtību* 44.p.) — persona administratīvi sodīta, izsakot brīdinājumu;

2 lietas par nepiedalīšanos pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā (pašvaldības saistošie noteikumi nr. 23. *Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Dundagas novadā*, 12., 20., 21.6. punkts) — vienai personai lietvedību izbeidza, maznozīmīga pārkāpuma dēļ izsakot mutisku aizrādījumu; otrai personai lietas izskatīšanu atlika uz nākamā komisijas sēdi, jo jāpieprasa papildmateriāli;

1 lietu par vides piesārņošanu ar notekūdeņiem (LAPK* 58. p.) — persona administratīvi sodīta ar 70 € naudas sodu;

1 lietu par apzināti nepamatotu speciālā dienesta — neatliekamās medicīniskās palīdzības — izsaukšanu (LAPK 202. p. 2. d.) — persona administratīvi sodīta ar 35 € naudas sodu;

Visi darbi ir saskaņoti ar Valsts kultūras pieminekļu inspekciju. Arī šis darbs jāpabeidz līdz jaunajam mācību gadam.

Pirms mācību gada sākuma gribam apsekot visas novada mācību iestādes, lai būtu skaidrs to tehniskais stāvoklis un arī izskats, kas atvieglotu nākamā gada budžeta izveidi. Ar granti līdz 10 centimetriem esam sa-

1 lietu par būves patvaļīgu būvniecību (LAPK 152. p. 2. d.) — lietas izskatīšanu atlika uz nākamā administratīvās komisijas sēdi, jo jāpieprasa papildmateriāli;

2 lietas par dzīvnieku turēšanas prasību pārkāpšanu (LAPK 106. p. 1. d.) — 1 persona administratīvi sodīta, izsakot brīdinājumu, otra persona administratīvi sodīta ar 15 € naudas sodu.

Komisija 15. VII sēdē nr. 8 izskatīja 1 iesniegumu.

Tā bija sūdzība par novada pašvaldības policijas vecākā inspektora Jāņa Simsona 21. V sastādītā administratīvā pārkāpuma protokola – paziņojuma nr. 350001034 pieņemtā lēmuma apstrīdēšanu (LAPK 279. p. 1. d.). Komisija nolēma atcelt pieņemto lēmumu un izbeigt lietu, izsakot personai mutisku aizrādījumu saskaņā ar LAPK 21. pantu.

Dace Kurpniece, komisijas sekretāre

* LAPK — Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss.

biezinājuši divus ceļa posmus: pie Valpenes un aiz pagrieziena uz Šlīteres bāku. Vēl pāremontēsim dažus ceļus.

Trim kapsētām esam ierīkojuši jaunus vārtus: Alakstē, Nevejā un Latevē. Kā vienmēr pirms kapu svētkiem pie novada kapiem esam saveduši smilti, šoreiz ļoti laikus.

Uzklausīja Alnis Auziņš

Atbalsts daudzbērnu ģimenēm

Latvenergo arī šogad atbalsta Latvijas daudzbērnu ģimenes un dāvina tām 84,24 € vērtas dāvanu kartes norēķiniem par elektrību. Elektrības dāvanu karti var saņemt ikviens Latvijā dzīvojošā ģimene, kurā ir 3 vai vairāk nepilngadīgu bērnu vai aizbilstamo. Katrai ģimenei var piešķirt vienu dāvanu karti.

Dāvanu karti attiecinās uz norādīto līgumu. Tas nozīmē, ka personai nebūs jāmaksā par elektrību, līdz būs izlietots ar šo dāvanu karti apmaksātais elektrības patēriņš.

Lai pieteiktos dāvanu kartei, nav obligāti jābūt noslēgtam elektroenerģijas piegādes līgumam ar *Latvenergo*. Dāvanu kartes summu var attiecināt arī uz līgumu par mājokli, ko ģimene īrē, vai uz nama apsaimniekotāja līgumu.

Pieteikties atbalsta saņemšanai — dāvanu kartei — var līdz 31.12.2014. *a/s Latvenergo* interneta lapā *www.e-latvenergo.lv*, aizpildot pieteikšanās veidlapu.

Ineta Mauriņa, Sociālā dienesta vadītāja, tel. 63200803

Sociālie pakalpojumi

Sākums 182. numurā. Turpmāks vēl.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi no psihoaktīvām vielām atkarīgiem bērniem

Kārtību, kādā no psihoaktīvām vielām — alkohola, narkotiskajām, toksiskajām vai citām apreibinošām vielām — atkarīgi bērni par valsts budžeta līdzekļiem saņem sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, nosaka 06.11.2006. MK noteikumi nr. 914 *Kārtība, kādā no psihoaktīvām vielām atkarīgās personas saņem sociālās rehabilitācijas pakalpojumus*.

Saskaņā ar tiem bērni pakalpojumus var saņemt pēc pilna motivācijas un ārstēšanās kursa pabeigšanas narkoloģiskajā ārstniecības iestādē vai pēc narkologa noteiktā ārstēšanās kursa pabeigšanas.

Pakalpojumu saņemšanai bērna likumiskajam pārstāvim vai pārstāvjiem (vecākiem, aizbildnim, bāriņtiesas vai ārpusģimenes aprūpes iestādes vadītājam) pašvaldības sociālajā dienestā jāiesniedz: 1) likumiskā pārstāvja rakstisks iesniegums; 2) narkologa atzinums saskaņā ar noteikumu nr. 914 1. pielikumu, kurā norādīta: bērna slimības diagnoze; vēlamais sociālās rehabilitācijas il-

gums; norāde, ka bērnam nav noteikumu nr. 914 2. pielikumā minēto kontrindikāciju (alkohola, narkotisko, psihotropo vai citu atkarību izraisošo vielu intoksikācija vai abstinences sindroms, psihotiski traucējumi, adaptācijas traucējumi ar suicidālām domām un uzvedību, personības un uzvedības traucējumi smadzeņu slimības, bojājumu vai disfunkcijas dēļ, personības traucējumi ar dekompensāciju, vidēji smaga un smaga garīga atpalcība, somatiskas saslimšanas, kam nepieciešama intensīva speciāla izmeklēšana un ārstēšana (var uzņemt remisijas stāvokli), izteikti kustību un koordinācijas traucējumi, sabiedriskā bīstamība); 3) izraksts no ambulatorā pacienta medicīniskās kartes par bērna vispārējo veselības stāvokli (veidlapa nr. 027/u). Sociālās integrācijas valsts aģentūra pēc dokumentu saņemšanas izskata to atbilstību normatīvo aktu prasībām, uzsāk administratīvo procesu personas lietā un tās darbību regulējošo normatīvo aktu ietvaros pieņem lēmumu, uzturot pakalpojumu saņēmēju rindu un koordinējot pakalpojumu piešķiršanas procesu.

Pakalpojumu sniedzējs: VSIA Straupes narkoloģiskā slimnīca Pusaudžu rehabilitācijas kolektīvs Saulrīti, Saulrīti, Lielstraupe, Straupes pagasts, Pārgaujas novads, LV-4152, tel. 64134745; *www.saulriti.lv*.

Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem un Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku rezultātā cietušām personām līdz 18 gadu vecumam

Kārtību, kādā politiski represētās personas, Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieki un Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku rezultātā cietušās personas līdz 18 gadu vecumam par valsts budžeta līdzekļiem saņem sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, nosaka 31.03.2009. MK noteikumi nr. 279 *Noteikumi par kārtību, kādā personas saņem sociālās rehabilitācijas pakalpojumus sociālās rehabilitācijas institūcijās, un prasībām sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniedzējiem*.

Lai Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieks un Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku rezultātā cietuši persona saņemtu pakalpojumus, pašvaldības sociālajā dienestā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai jāiesniedz: 1) rakstisks iesniegums par pakalpojumu piešķiršanu. Ja

sociālās rehabilitācijas pakalpojumi nepieciešami bērnam, iesniegums iesniedz bērna likumiskais pārstāvis; 2) Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieka apliecības vai Černobiļas atomelektrostacijas avārijas rezultātā cietušās personas apliecības kopija (uzrādot oriģinālu); 3) ģimenes (ārstējošā) ārsta izsniegta izziņa par personas veselības stāvokli un to, ka nav medicīnisku kontrindikāciju sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai.

Pēc dokumentu saņemšanas un pārbaudes, ja iesniegtie dokumenti un personas statuss atbilst MK noteikumos nr. 279 noteiktajiem kritērijiem, pašvaldības sociālais dienests pieņem lēmumu par sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nepieciešamību personai. Šādā gadījumā lēmumu un personas dokumentus nosūta Sociālās integrācijas valsts aģentūrai. Tā pēc dokumentu saņemšanas izskata to atbilstību normatīvo aktu prasībām, uzsāk administratīvo procesu personas lietā un pieņem lēmumu, uzturot pakalpojumu saņēmēju rindu un koordinējot pakalpojumu piešķiršanas procesu.

Pakalpojumu sniedzējs: Sociālās integrācijas valsts aģentūra, Dubultu prospekts 71, Jūrmala, LV-2015, tel. 67771041, 67771037, 67767045, fakss: 67769495, e-pasts: *siva@sova.gov.lv*; *www.siva.gov.lv*.



Vasaras raibumi

Mūs iepazīst ārzemju jaunieši

4. VIII Dundagā viesojās Eiropas Studentu foruma organizācijas biedri, kas no visām Eiropas Savienības valstīm bija izvēlējušies 2 nedēļas pavadīt Latvijā, lai iepazītu tās kultūru un dabu.



• Kāda studentu grupa pilda uzdevumu jaunajā estrādē.

Dita izmanto iespēju

Strādājot pilī un pārredzot pagalmu, parasti ievēroju, kuri skolēni piedalās Nodarbinātības valsts aģentūras pasākumā vasaras brīvlaikā. Viņi katru mēnesi nomainās. Taču pamanīju, ka viena no viņām — Dita Elīna Sila, nostrādājusi jūniju Saimnieciskā dienesta vadītāja Andra Kojro vadībā, jūlijā un augustā vada ekskursijas pa pili.

Gribējās noskaidrot, kāpēc viņa to dara. Galu galā skolēniem vasarā ir arī jāatpūšas. Dita Elīna atklāj, ka viņai piedāvāta iespēja mācīties, kā gides vada ekskursijas un darīt to pēc tam arī pašai. Kāpēc laist to garām? Tā viņa gūst pieredzi, kas vēlāk var lietī nodevēt, uzzina daudz jauna, uzlabo angļu valodu, jo meitene ekskursijas vada arī angļiski. «Ir interesanti redzēt, kā strādā gidi. Arī pils man atklājās it kā no jauna. Kaut gan esmu mācījusies Dundagas Mākslas un mūzikas skolā, parasti pilī iegāju un izgāju, neko daudz neaplūkodama. Tagad, vasarā strādājot, esmu pili izstaigājusi neskaitāmas reizes un, šķiet, ka zinu gandrīz visu. Arī vecāki atbalstīja manu izvēli sezonā palīdzēt Tūrisma informācijas centram (TIC). Viņi uzskata — ja ir laba iespēja, tā jāizmēģina».

Zinot to, ka nav nemaz daudz gribētāju vadīt ekskursijas, jo vasarā tas nozīmē būt visu dienu kaujas gatavībā, kad tevi izsauks, jautāju Dītai, kā viņa, dzīvojot tādā režīmā, spēj plānot dzīvi. Pēc Dītas domām, nav tik

traki: TIC ir noteikts darba laiks arī šajā laikā, kas ir karsts tiešā un pārnēstā nozīmē. Ja ir kādas pieteiktās ekskursijas ārpus darba laika, par tām jau zina iepriekš, un ar to ir jāreķinās. Turklāt Dita Elīna dzīvo tuvu pilij un, ja vajag, var ātri ierasties. Bet darba laikā jābūt gatavai, ka jebkurā brīdī var atskanēt zvans, ka ieradusies tūristi un jāvada ekskursija. Protams, ja kādu dienu kaut kur jāaizbrauc, arī to var sarunāt.

Meitene atzīst, ka pārsvarā tūristi ir nopietni un ieinteresēti. Ir pat tādi, kuri vēlas, lai viņiem pastāsta par katru sīkāko pils detaļu. «Parasti ekskursija ilgst stundu, bet nesen kopā ar kādu Austrālijas latviešu pāri bijām ekskursijā divas stundas, jo viņus viss te interesēja», saka Dita Elīna.

Skolniece sapratusi, ka viņai patīk gides darbs — tas ir saistīts ar cilvēkiem. Savukārt es pārliecinājos, ka Ditu Elīnu novērtē arī ekskursanti. Kāds austriešu pāris, kas pilī nakšņoja, pēc ekskursijas viņu bija uzslavējis TIC vadītājai Alandai Pūliņai. Nākamajā rītā arī

Kā pastāstīja šīs studentu organizācijas biedrs, rīdzinieks Juris Aksels Cīrulis, kas grupu vadīja, tie bijuši 20 jaunieši no Spānijas, Itālijas, Ungārijas, Vācijas, Austrijas, Nīderlandes, Čehijas, Slovākijas, Grieķijas un Turcijas. Viņi bija gatavojušies, meklējuši informāciju par Latviju, zinājuši, kura ir mūsu valodu grupa, kas ir Brīvības cīņas un Latvijas Republika starpkaru laikā. Viņi pat nav jaukuši mūs ar brāļiem lietuviešiem! Viņu zināšanas bijis liels pārsteigums Latvijas studentiem, kas viņus uzņēma, arī Jurim Akselem.

«Esam rādījuši, kā svinam Jāņus, tas gan nenotika īstajā laikā, toties ar īstajām tradīcijām. Esam dejujuši tautiskās dejas un bijuši pilsētu svētkos. Centāmies parādīt, cik latvieši ir spēcīgi un ko viņi var. Ciemiņiem ļoti patika mūsu tautas tērpi, dziesmas, Jāņu rituāli. Rādījām, kā vasaras saulgriežos notiek apdziedāšanās. Darījām to radoši, atbilstoši situācijai un cilvēkiem, dziedot angļiski. Visi kopā dziedājām: «Līgo! Līgo!»

Rīkojām nacionālas vakariņas. Mājās gatavoju viņiem kartupeļus, biezeni un siļķi, dārzeņu sautējumu. Cienāju arī ar marinētiem gurķiem un tomātiem. Viņiem garšoja. Slavēja arī Latvijā nobaudītās plātismaizes un pīrādziņus. Sklandrausi ārzemju viesi novērtēja kā gardu kūku. Bažījāmies, vai viņi ēdīs Jāņu sieru, taču velti — tas pirmais pazuda no galda! Kartupeļi, kas mums ir pamatēdiens, gan ciemiņiem bija apnikuši. Auksto zupu viņi neēda, nosaukdami to par lellišu Bārbiju zupu, jo zupa ir rozā krāsā», iespaidos dalījās Juris Aksels.

Uz jautājumu, kāpēc viena diena paredzētā maršrutā ierādīta arī Dundagai, puišs sacīja, ka viņi devušies uz Ventspils pilsētas svētkiem un ir gribējis viesiem parādīt vēl ko apskates vērtu. Latvijas studenti zinājuši, ka Dundagā ir ļoti skaista pils, visi, kas tajā bijuši, ieteikuši tajā iegriezties. Tad domājuši, cik nu te tālu no Ventspils. No Dundagas tālāk dotos uz Mazirbi, Kolku un cauri zvejnieku ciematiem atgrieztos Rīgā. Studenti jau zinājuši, ka Kolkā satiekas divas jūras, un vēlējušies to redzēt. Šāds brauciens radītu arī pilnīgāku iespaidu par Kurzemi. Domāts, darīts!

«Jaunieši, ienākot pils pagalmā, bija sajūsmā. Arī es. Te ir tik skaisti! Studenti priecājās, ka naktsmītnē bija gultas. Citviet esam gulējuši arī uz matračiem sporta zālēs. Jau anketās jaunieši bija rakstījuši, ka gaidot nakti pilī. Dundaga ir mazs, jauks ciematiņš, viss te ir tik tuvu un aizsniedzams. Tāds miers un klusums! Netrūkst arī veikalu», pastāstīja Juris Aksels.

Vakarā jaunieši ārā, uz saliņas, uz terases pie *Līkās muižas*, parkā un pils pagalmā, pa grupiņām mainoties vietām, pildīja latviešu studentu izdomātos asprātīgos uzdevumus. Bija jautri! Bet no rīta gan Juris Aksels, gan otrs latviešu puišs pilnām mutēm man stāstīja, kā nakšņotājus, kas, visticamāk, nemaz negulēja vai darīja to maz, apciemojusi Zaļā jumprava. Kā teiktu Ēzelītis I-ā: «Visi jau nevar, visiem nepienākas». Laimīgie studenti, par kuriem Jumprava domāja, ka viņiem pieņākas!

Diāna Siliņa, autores foto



• Dita Elīna, palīdzot starptautiskā projekta Labākā prakse ilgtspējīgai attīstībai dalībniekiem salocīt papīra kuģiņas lībiešu karoga krāsās ar tūrisma informāciju par novadu.

man, nejauši ar austriešiem tiekoties, iznāca dzirdēt viņu labās atsauksmes par jauno gidu.

Dita labprāt TIC palīdzētu arī nākamgad.

Diāna Siliņa, autores foto

Goda ģimenes apliecība

Latvijas Goda ģimenes apliecība 3+ Ģimenes karte paver jaunas iespējas daudz bērnu ģimenēm!

Latvijas Goda ģimenes apliecība 3+ Ģimenes karte ir valsts veidota atbalsta sistēma daudz bērnu ģimenēm, kas reizē kalpos arī par apliecināšanu dokumentu, ka ģimenē aug trīs un vairāk bērnu vecumā līdz 18 gadiem. Kartes īpašnieki turpmāk varēs saņemt atlaides, izmantojot pakalpojumus, kurus piedāvā valsts un privātie uzņēmumi Latvijā.

Kāda izskatās karte?

Uz kartes priekšpusi ir norādīts kartes īpašnieka — daudz bērnu ģimenes tēva, mātes vai likumīgā aizbildņa — vārds un uzvārds. Labajā stūrī iestrādāta sudraba krāsas Latvijas goda ģimenes emblēma. Kartes otrajā pusē minēts bērnu skaits, vārdi un uzvārdi. Arī daudz bērnu ģimenes bērns drīkst izmantot šo karti un tās sniegtās atlaides, uzrādot

kopā ar personu apliecināšanu dokumentu.

Kurš var saņemt karti?

Karte pieņākas, ja personai (pašai vai kopā ar laulāto) vai tās laulātajam ir trīs vai vairāk bērnu līdz 18 gadu vecumam (arī aizbildnībā esoši vai audžuģimenē ievietoti bērni) un personai un tās laulātajam un minētajiem bērniem ir deklarēta dzīvesvieta Latvijā. Šādu karti ir tiesīgi saņemt abi vecāki.

Kā pieteikties kartei?

Pieteikuma veidlapa atrodama www.godagimene.lv sadaļā *Piesakies kartei*.

Lai daudz bērnu ģimenes varētu saņemt Latvijas goda ģimenes apliecību 3+ Ģimenes karti, interneta vietnē godagimene.lv ir jāaizpilda kartes pieteikuma veidlapa, precīzi no-

rādot lūgto informāciju par sevi un saviem bērniem, kā arī norādot pasta adresi, uz kuru karti nosūtīt.

Ja ģimenei nav pieejas internetam, veidlapu iespējams aizpildīt pašvaldības bibliotēkās un citās vietās, izmantojot tur pieejamos bezmaksas interneta pakalpojumus.

Datu pārbaude

Visi aizpildīto pieteikumu dati nonāks iedzīvotāju reģistra datu bāzē. Tur pārbaudīs to atbilstmi patiesībai un vajadzīgajiem kritērijiem, lai veidlapas aizpildītājs varētu saņemt 3+ Ģimenes karti. Karti var nepiešķirt, ja iesniedzējs nesniedz patiesus datus, ja bērnu skaits un vecums neatbilst valstī noteiktajiem daudz bērnu ģimenes definīcijas kritērijiem, kā arī, ja iesniedzējam atņemtas bērnu aprūpes tiesības.

Neskaidrību gadījumā aicinām rakstīt uz e-pastu: info@godagimene.lv.

Kartes saņemšana

Kad izskatīti saņemtie ģimenes dati un

pārbaudīta to atbilstība daudz bērnu ģimenes statusam, veidlapas aizpildītājs saņems e-pasta vēstuli vai izsiņu savā tālrunī ar informāciju, ka 10 dienu laikā karti izgatavos un nosūtīs pa pastu uz norādīto adresi.

Kartes izmantošanas iespējas

Latvijas Goda ģimenes apliecības jeb 3+ Ģimenes kartes piedāvātās atlaides varēs izmantot, iegādājoties pakalpojumu kādā no uzņēmumiem, kas piedalās daudz bērnu ģimeņu atbalsta programmā. Visu daudz bērnu ģimenēm draudzīgo uzņēmumu saraksts aplūkojams interneta vietnē godagimene.lv.

Par jaunumiem kartes īpašnieki reizi mēnesī uzzinās savā e-pastā, kā arī projekta interneta lapā godagimene.lv. Tāpat informācija būs pieejama visās pašvaldībās.

Projektu *Demogrāfisko pasākumu īstenošana Latvijā — daudz bērnu ģimenes kartes — Latvijas Goda ģimenes kartes ieviešana* atbalsta Sabiedrības integrācijas fonds.

Saziņai: info@godagimene

Visa dzīve man viens ceļojums

Tepat kaimiņos

Mani ieinteresēja Ainas Šleineres rīkotā ekskursijā 3. VI uz Talsu novada Vandzenes pagastu. Sen tur nebija būts! Tāpēc devos līdz.

Vandzenes pamatskolā un tās apkārtnē ielūkoties mums palīdzēja direktore Ivita Brinteniece. Skola atrodas bijušajā barona Heikinga muižā. Aiz tās plešas 21,4 ha lielais parks. Muižas ansamblis ir valsts nozīmes kultūras piemineklis. Skolas fasādes pusi rotā simetrisks dārzs ar koptām rožu dobēm, zālāju, celiņiem. Mājturības un tehnoloģijas darbnīcas un mācību telpas atrodas plašās muižas palīgtelpās metrus 200 no centrālās ēkas.

Klausoties direktores aizrautīgajā stāstījumā un skatoties viņas rādītajos attēlos, šķiet, ka skolas vadītāja, skolotāji un tehniskie darbinieki šeit ir kā viena radoša komanda. Paši daudz ko izdomā un īsteno, lai dzīve nav garlaicīga. Arī ar entuziasmu, negaidot ne palīdzies, ne samaksu, kopj skolas apkārtni. Reizi gadā skolā notiek Spoku nakts, kad pedagogi un skolēni te paliek pa nakti un piedzīvo dažādas brīnumus. Kā jau Spoku nakstī...

No 1954. gada skola veidojās par augošu Vandzenes vidusskolu. Kopš 2011. gada tā kļuvusi par pamatskolu, ko apmeklē Vandzenes pagastā un 15 km attālumā esošajā Valdemārpils lauku teritorijā dzīvojošie skolēni. Pērnajā mācību gadā skolā mācījās 88 skolēni.

Pa Vandzenes saietu namu *Rezidence*, kur atrodas arī Ugunsdzēsības muzejs un rakstnieka Viļa Veldres piemiņas istaba, mūs iz-

Pa Māras zemi

15. VII agri no rīta Dundagas pensionāru grupa devās ceļojumā.

Pirmā pietura darbīga — amatu centrs *Ma-zā kāpa* Koknesē, Pērses upes ielokā. Vērojam roku darbu ādas apstrādē, paši izgatavojam atslēgu piekariņus.

Krustpils pili, 1237. gadā celto barona Korfa īpašumu, varam salīdzināt ar Dundagas. Mūsējā spokojas Zaļā jumprava, Krustpilī — Brūnā dāma. Un vēl — mūsējā mūsdienās ir vairāk apdzīvota.

Korfs bijis praktisks saimnieks. Ūdens apgādei līcis uzcelt torni. 19. gs. 1. pusē ierīkota liela emaljēta vanna un ūdens sildīšanas katls. Barons bijis arī ēverģēlīgs — sievai dāvinājis zirgu, un šo dāvanu pasniedzis, zirgu uzvedot pils otrā stāva zālē.

Tālāk dodamies uz Aglonu, Māras zemes sirdi. Majestātiskā, baroka stilā celtā 60 m augstā bazilika, mūs sagaida balta, saposta. Četri zvani te skan 15. VIII. Jau 300 gadus augusta vidū še plūst svētceļnieki. Apbrīnojam altārus ar krāšņām altārglezņām, senās ērģeles un svētbildi — 16. gs. Dievmātes gleznas oriģinālu. Dievkalpojumi te notiek trīsreiz dienā, kalpo prāvests un divi priesteri. Apakšējā baznīca celta Bizantija stilā 15. gs. Te notiek izlaidumi, kristības.

Apstājamies pie svētavotiņa un stiprinājumam paņemam līdzī ūdeni.

Dienvidkurzemē

Teju nedēļu atvaļinājuma kā ierasts paceļoju pa Latviju. Laiks dažām atziņām.

Savs smeklis ir gatavošanās, skatoties tīmeklī un bukletos, jau iepriekš iztēlojoties gaidāmo, kā arī zvanot uz izraudzītajām apmešanās vietām. Mūsu ģimene ir iecienījusi kempinga mājiņas, brīvdienu mājas, nesmādējam vagoniņus. Visumā cenas pat paslīdzējušas uz leju, un es nedomāju, ka vidēji 40 € par nakšņošanu 4 cilvēku kompānijai ir daudz. Visur elektrība, visur peldēšanās iespēja, vienā vietā pat brīvas pieejas bezvadu internets. Taisnība, drošības dēļ gan īpašniekam iepriekš jāpavaicā, vai cenā iekļauts tiešām viss nakšņošanai vajadzīgais. Tā Lēnu

ni, kam komplektā vēl nākuši stobri un sūcvadi (skatīt foto!), Latvijas 20.–30. gadu ugunsdzēsēju formas tērpi ar ķiverēm, kaujas jostu, cirvīti ar maksti un kāds dāvinājums Vandzenes ugunsdzēsēju saimei no Dundagas kolēģiem 1987. gada 15. VIII. Starp citu, uz pasūtījumu 1891. gadā Vācijā, Leipcīgā, tika izgatavots rokas sūknis uz zirgvil-



• Vandzenes saietā namā atrodas arī Ugunsdzēsības muzejs.

vadāja enerģiskā pārvaldes vadītāja Iveta Jansone. Ugunsdzēsības muzejā mani saistīja vairāki eksponāti: ugunsdzēsības rati ar sūk-

kmes ratiem, kura darbināšanai vajadzēja uzreiz 8 cilvēkus.

Aizbraucām arī līdz Dārtes baznīcai, kam

tu, un vīrs nemitīgi salīdzina to laiku, aizvadīto karu, ar pašreizējiem notikumiem Ukrainā. Kļūst baisi.

Vēlāk vakarējam pie saimnieces Vijas Maizes muzejā. Te mūs gaida tautisks uzvedums par godā celto Latgales maizes klaipiņu. Lietojot vietējo vārdu, varam teikt, ka mūs ciši gardi pabaro, pacienā ar šmakovciņu. Dziedam, smejamies un dancojam. Ja esat Aglonā, iebrauciet jūs arī! Te ir ko smelties labo enerģiju.

Nākamajā rītā pietājam pie Velnezera. Tālāk ceļš ved uz Daugavpili. Vērojam četras baznīcas kalnā. Apmeklējam 1858. gadā celto sinagogu. Apskatām kulta priekšmetus, toru. Klausāmies par sadzīves un reliģiskajām tradīcijām. Skumjā statistika — ebreju skaits pirms un pēc II pasaules kara šajā pilsētā, Latgalē un Latvijā kopumā.

Pilsētas Māla māksla centrā aplūkojam keramikas un podniecības darbus, ielūkojamies amatnieku darbnīcās, izstādēs. Daži Latgales keramiķu veikumi ceļo uz Dundagu.

Daugavpils cietoksnī senatne atguvusi jaunu elpu. Gide iepazīstina ar Marka Rotko centru, kam līdzekļus ziedojuši viņa bērni no Amerikas. Iepazīstam oriģināldarbus, apbrīnojam digitālās ekspozīcijas, ar lielu prieku sakatām Pētera Martinsona keramiku, pievēršam uzmanību klusuma telpai. «Es patiešām zinu, ka daudzi, kas lemti šai dzīvei, izmisīgi meklē klusuma saliņas, kur varētu laist saknes un augt. Mums visiem jācer, ka

nīcu, kas pēc formas atšķiras droši vien no visiem citiem kristiešu dievnamiem Latvijā. Ja vēl laimējas satikt atsaucīgu draudzes cilvēku, tad gūstams daudzpusīgs priekšstats par šo draudzi un par priesteri Andreju Medīņu.

Garikās pie Sieksātes ir stāsts par uzņēmību, par šitaki sēņu audzēšanu un gardām brokastīm no rīta. Savukārt Piena muiža priecē ar ainavu, ar saposām ēkām un runājušu govī. Skumjo stāstu vēsta trīs kartes ar piensaimnieku uzņēmumiem: no 20. gs. 30. gadiem, no 80. gadiem un mūsdienām. Skaits sarucis katastrofāli. Tagad Kurzemes pusē ir tikai 3 tādi uzņēmumi, bet bijis ir vismaz desmitreiz vairāk. Taisnība, ar prieku kartē redzam Dundagas vārdu.

Arī Embūte ir stāsts par zudušo Latviju. Pilsdrupas, baznīcas drupas, vēl līdz 2009.

apstaigājām apkār, un Iģenes baznīcai, kuru aplūkojam arī no iekšpuses. Tā ir celta 18. gs. un ir viens no pieciem vecākajiem koka dievnamiem Baltijā.

Ekskursijas mērķis bija paciemoties pie Kristīnes Pilienas Vandzenē. Viņas z/s *Bērzi* priecājāmieš par lielo kazu pulku. Tās, kas bija novietnē, ļoti interesējās par apmeklētājiem, un daži no mūsējiem labprāt dzīvniekus baroja ar zālīti. Savukārt IK *Caprine* mūs sagaidīja bagātīgi klāts galds. Gardu muti mīlojāmieš ar produktiem, kas gatavoti no kazas piena. Dažādu veidu sieri, saldējumi, kas paši mutē kūst... un pat čipsi. Mīlojāmieš arī ar gardu pastēti. Tas viss komplektā ar Kristīnes interesanto stāstījumu! IK *Caprine* šogad paliek četri gadi, un priecājos, ka tas pieteikts Talsu novada konkursa *Sakoptā-kā sēta* kategorijai *Iedzīvotājiem draudzīgākā tirgotava vai kafējnīca*. Kā pastāstīja saimniece, uz degustācijām jāpiesakās vismaz 2 nedēļas iepriekš. Arī šajā reizē viņai nebija produktu, ko mums piedāvāt piršanai, jo pieprasījums pēc gardumiem ir liels.

Vēl uzkavējāmieš pie Vandzenes dižakmens — vislielākā Kurzemē un 4. lielākā Latvijā. Vienīgā drosmīniece, kas tajā uzrāpās, bija Liliānas Zvirbules mazmeita Eva. Neviens cits neriskēja.

Lai prieks būtu pilnīgāks, pēdējā apstāšanās vieta bija Laidzes pagasta ziemciešu stādaudzētavā *Puķu lauki*.

Tā jau tikai liekas — ja reiz esi jau kaut kur bijis, tad tur viss ir redzēts un zināms. Nekā! Viss mainās un attīstās. Tāpēc ir vērts kādreiz doties arī uz turieni, kur esi jau bijis.

Diāna Siliņa, autores foto

tās atradīsim». Tā teicis M. Rotko.

Tālāk dodamies uz cietoksni. Savulaik, baidoties no Napoleona uzbrukuma, Krievijas cars pavēlējis Dinaburgā upes malā būvēt cietoksni. Tas celts zieda veidolā, tā kopējā platība — 150 ha, valnis — 8 km garš. Ravelīni (fortifikācijas — nostiprinājuma palīgbuve, trīsstūrveida nocietinājums. — Red.), bastioni (uz priekšu izvīzīts piecstūrainis nocietinājums cietokšņa mūra stūros. — Red.), 142 kazemāti (no izturīgiem materiāliem celta būve aizsardzībai pret tiešiem artilērijas šāviņiem. — Red.), paceļamie tilti. Četri vārti nosaukti inspektora brāļu vārdos. Stāvot uz vaļņa, redzam pāri upei Grīvas cietuma platību. Daudz kas atjaunots. Paliek jautājums: kā neizjaukt sīkspārņu lielāko ziemošanas vietu?

Priecājamies par Latgales sastaptajiem gaišajiem, gudrajiem, uzņēmīgajiem ļaudīm. Paši esam bijuši disciplinēti. Mūsu jaukā gide Inese Roze atceļā vēl aicina iegriezties Likteņdārzā. Esmu tur pirmo reizi. Kāds milzu darbs un mīlestība! Stāvot Likteņupes krastā, domāju: lai runā, ka latvieši ir kašķīgi, lai! Mēs taču esam arī ļoti strādīgi un savu zemi mīloši ļaudis.

Sakām paldies gidei un šoferim Ritvaram, un vislielākā pateicība Aina Šleinerai, kas mūs tik daudzpusīgi izglīto — mākslā, kultūrā, tautiskumā un reliģijā.

Ārija Jāvalde

gadam muižas kungu mājā pastāvējusi skola... Jā, ir Induļa un Ārijas ozols, jauks tūrisma informācijas centrs, bet būtībā — tukšā vietā. Tagad iegūta Eirosavienības nauda dabas takas izveidei, taču neesot darītāju... Un vai jēga ko ieguldīt pamiņu vietā?

Bet nu par jauko un celsmīgo, kas varēja arī paiet gar degunu. Jau tad, kad mūsu Dženetai Marinskaī piešķīra latviskā mantojuma zīmi, man sirdī iekrita tāda paša pagodinājuma saņēmēji no Rucavas. Pirms brauciena laikus pieteicos solītajām saimes pusdienām ar saldo ēdienu — iepazīšanos ar rucavnieku etnogrāfiju. Bet jau ceļojuma laikā man zvana no Rucavas — diemžēl pusdienas vairs nerīkojot, etnogrāfiskā māja būšot slēgta. Neslēpjot sarūgtinājumu, prasu, kādēļ tā, bet īstu atbildi nesadzirdu. Jautāju, vai Rucavā ir kāda kafējnīca, ēdnīca? Nē, nevienas pašas.

Nosūkstos, ka mums, tikai brokastis iekodušiem, launags būtu istajā reizē. Un joprojām «nenolieku klausuli». Tad kundze jau pielaidīgāk atbild, ka jaunos kartupeļus ar sviestu sarūpēšot. Un rūgušpienu? Jā, to jau arī. Bet varbūt tad varam arī ko uzzināt par rucavnieku tērpiem? Labi, skan atbilde, kaut ko jau pastāstīšot.

Tas, ko gūstam, pārsniedz visas cerības. Ir kartupeļi ar balto sviestu, paniņas, gurķi, siļķe, ir ļoti gards rupjmaizes kārtējums un kafija, bet, pats galvenais, ir aizrautīgs, patriotisma caurausts stāstījums par Rucavu, par tērpiem un dziesmām, un Sandra pati dzied un iesaista arī mūs! Turklāt namamāte neatbild uz sava telefona zvanu, sacīdama: rupjmaizi iešāvu krāsnī, nekā cita svarīgāka man nav. Esmu tik dūšīgs, ka aizrunāju ceturtdalkukuļa uz nākamo rītu. Tā, lūk!

Bet otra vīrsotne mūs sagaida turpat kaimiņos, kur bijušajā maizes ceptuvē mūzikas instrumentu krājumu izvietojis Pūķu Jānis. Dzīvīga, humorpilnais tautas muzikants jau spēlē ermoņikas diviem citiem ceļotājiem. Pievienojamies klausītāju pulkam, un mūs uzreiz pārņem saimnieka dzīvesprieks. Tad ierodas kāds vietējais, pēc Jāņa vārdiem, Rucavas lakstīgala, kas prot skaņi svilpot, taču vīra galvenā dotība, izrādās, ir organizatora talants. Viņš uzreiz izveido orķestri vai vismaz ritma grupu: man iedod divus kociņus, meitu Līgu pieliek pie bungām, visādu klabeķļus un grabekļus sadod pārējiem *mūziķiem*. Jāņa turpat 100 instrumentu krātuvi *lakstīgala* pārzina kā savu kabatu. Sākam braši muzicēt, bet tad pa durvīm ienāk kāds vācu ceļotāju pāris. *Lakstīgala*, kas māc *pogot* arī angliki un vāciski, kundzi pamāca rīkoties ar trejdēksni, bet kungam iedod ar ūdeni darbināmu svilpīti — lai pūš! Mūsu orķestris *Kā es māku, tā es maunu* pats sev par prieku

spēlē vienīgo koncertu mūžā, un jāteic, ka tādu mirkļu dēļ ir vērts dzīvot. Nu, vismaz aizbraukt līdz Rucavai.

Liepājā izdodas noķert pilsētas garšu — ostmalā, Kūrmājas prospektā, Karostā, dievnamos, jaunajā skatu tornī pie Liepājas eze-
ra, Liepājas aktrišu folkloras kopas *Atštaukas* mītnē Bāriņu ielā. Ir sajūta, ka te gribas at-

griezties.

Bet pēc tam: «nekur nav tik labi kā mājās», lai gan tā nav mana mīļākā dziesma.

Alnis Auziņš



- Garīkās var uzzināt visu pat šitaki sēnēm.
- Paplakā mūsu jaunākā meita Līga apgūst podniecības ābeci.

Ievas Zemītes foto



Līvu laiks • Līvõ āiga

Paši labākie lībieši Amād pařīmizt līvlizt

No 25. VII līdz 2. VIII Mazirbē notika 22. lībiešu (līvu) bērnu un jauniešu radošā vasaras nometne *Mierlinkizt 2014*.

Jūras putniņu (nometnes nosaukums latviski. — Red.) tematika arī šogad cieši sasaucās ar Lībiešu svētku tematiku. Zivis, to ķeršana un gatavošana, zvejnieki, darbi un dažādas norises piekrastes zvejnieku ciemos. Bērni sagatavotajā svētku priekšnesumā ne tikai rādīja, kā zivis ķer un nes krastā, kā tās ver un kūpina dūmnamiņā, bet arī, kā ēd pleksti! Nometnes dalībnieki gan dziedāja, gan runāja latviski un lībiski, gan arī gāja rotaļās.

Katru gadu nometnē vērtē un apbalvo *Pařimi līvli*, kas nozīmē — pats labākais lībietis. Beidzot par tādu kļuva un sevi vārdos un darbos pierādīja Kārlis Oskars Stalts. Interesanti, ka otrās un trešās vietas ieguvēji ir 2011. gada labākā lībiete Eleonora Rieksta un 2013. gada labākā lībiete Alise Pokšāne. Ja viss izdosies kā iecerēts, šie jaunieši jau nākamgad startēs nometnē kā brīvprātīgie palīgi skolotājiem un audzinātājiem. Taču īstenībā visi nometne dalībnieki bija paši labākie

lībieši un reizē paši labākie latvieši.

1. VIII vakarā ar svinīgām uzrunām, ar laba vēlējumiem nākotnei, ar prieku un smaidu sejās, ar asarām acīs nometni slēdza. Bet 2. VIII nometnes dalībnieki uzstājās Lībiešu svētku atklāšanas ceremonijā, bet plkst. 15.00 pulcējās pie lielā zupas katla.

Ļoti liels paldies nometnes pedagogu un audzinātāju komandai un viesiem — Ingai Brīniņai, Dāvidam Ernštreitam, Zojai Sīlei, Ģirtam Gailītim un kora *Lōja* dalībniecēm! Lai viss izdotos, nozīmīgs ir tieši komandas darbs. Paldies jums — mūsu darbs komandā bija izdevies. To novērtē arī vecāki, kas jau zvana un raksta pateicības vēstules, jo viņu bērni ir sajūsmā par nometnē piedzīvoto.

Taču vislielākos un sirsnīgākos paldies vēlos teikt nometnes atbalstītājiem, bez kuriem nometne nebūtu notikusi. Paldies Rīgas Domes izglītības kultūras un sporta departamentam un nometnes dalībnieku vecākiem, kas ne tikai sedza dalības maksu, bet arī zie-



• *Danco jauns un vecs.* • *Daņtšōbōd nūor ja vanā.*

doja, paldies a/s *Ventbunkers* un Igoram Skokam personiski, paldies SIA *Krauzers* un Andim Arakam personiski, paldies MOOZ un Ērikam Stendzeniekam personiski, paldies Ievai Ernštreitei, Gaidim Bērziņam un Ojāram Kehrim. Paldies uzņēmumiem SIA ESSA un

a/s *Dzintars*, kuri par nometnes norisi parūpējās, to materiāli atbalstot.

Paldies visiem! Uz tikšanos *Mierlinkizt 2015* — tai pašā vietā, tai pašā laikā!

Ieva Zdanovska, nometnes vadītāja

Frīdenbergu dzimtas salidojums

26. VII Dundagā, mednieku namiņā, plaši sazarojusī Frīdenbergu dzimta rīkoja otro salidojumu.

Kā pastāstīja Frīdenbergu devītā meita Marta Ceriņa, pirmais salidojums noticis 2006. gadā Aizputē. Toreiz pieteikušies 107, ieradusies 97 no dzimtas cilvēkiem. «No senākajiem esam palikuši astoņi, tāpēc šogad steidzāmies rīkot nākamo saietu, kamēr visi no viņiem vēl nav mūžībā», pastāstīja Martas kundze.

Salidojums Dundagā sācies ar svētbrīdi Anstrupes kapsētā. To vadījis mācītājs Andis Smelte. Nolikuši ziedus pie piederīgo kapu kopiņām, apskatījušies, kur dzimtas kapi.

Uz saietu Dundagā ieradusies aptuveni 90 radinieku. Tā kā šajā dienā valdījusi grūti izturama tveice un bijis jābrauc tik liels ceļgabals, nav ieradusies Daces Vītolas lielā ģi-

mene no Madonas. Kādā citā ģimenē — septiņu cilvēku saimē Rīgā — tieši 26. VII mājdzemdībās piedzimis meitenīte. Radu saime telefoniski sveikusi laimīgo ģimeni.

«Iepazīstamies vēl, jo nākuši ļoti daudzi jaunie klāt. Piemēram, bija atbraucis Uģis Jānbergs ar ģimeni no Anglijas», teica Martas kundze. Salidojumā daudz dziedāts, repertuārs bijis plašs: skanējušas gan latviešu tautasdziesmas, gan dažādas tautā iemīļotas dziesmas, piemēram, *Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme*.

Ciltskoku Frīdenbergu dzimta sākusi veidot pirms vairāk nekā 10 gadiem, uz iepriek-

šējo saietu tas bijis gatavs, bet tagad atkal jāpapildina. Dzimtai ir savs karogs, ko izstrādājusi māksliniece Gunta Ruicēna, kas arī ir piederīga Frīdenbergu dzimtai.

Dundadznieces Daina Liekna un Guna Neifelde arī nāk no šīs kuplās dzimtas un piedalījās salidojumā. Dainas kundze atzina, ka salidojums sniedz satikšanās prieku, tad var uzzināt, kā kuram klājas, ko katrs dara. Arī Gunas kundze sacīja, ka viņai patīk ar viesiem satikties.

Diāna Siliņa



Sarauj, Dundaga!

Volejbols, zivju zupa, jauka gaisotne

9. VIII Pācē notika Daiņa Derkevica piemiņas kausa izcīņa volejbolā.

Kaut gan mainījies sacensību nosaukums, to gars, tradīcijas, dalībnieku interese un vēlme cīnīties par kausu ir saglabājusies jau 20. gadu. Taisnība, runājot ar dalībniekiem, atklājās, ka volejbola sacensības te notikušas, pirms tās vēl nosauktas par *Pāces kausa* izcīņu. Kāpēc katru gadu no jauna volejbola cīnītāji, gan vidusskolēni, gan Dundagas vidusskolas absolventi, kas dzīvo ne tikai mūsu pusē, gan rīdzinieki, talsinieki, mārūpieši un laidzenieki atkal dodas uz sacensībām Pācē?

Vidusskolēni Igors Oļeksjuks, Askolds Roberts Jāvalds un Andžela Lepere atzina, ka viņi labprāt spēlē volejbolu, tāpēc piedalās šī sporta veida sacensībās, kur vien tas iespējams. Henrijs Bernāns, kurš mācās Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā, piebilda: «Man patīk, ka šeit ir daudz cilvēku, kas nopietni spēlē volejbolu».

Sporta skolotāja un novada deputāte Una Sila sacīja, ka šeit piedalās gandrīz katru gadu. Viņai patīk gan spēlēt volejbolu, gan baudīt šo sacensību gaisotni. Unai prieks, ka daudzi viņas audzēkņi šeit spēlē un dara to tāpēc, ka viņiem patīk volejbols. Vēl viņa piebilda, ka šajās sacensībās forša ir arī zivju zupa. Angļu valodas skolotāja un novada domes priekšsēdētāja vietniece Andra Grīvāne atzina, ka viņai ļoti patīk volejbols un tieši šis pasākums vasarā ar labu laiku un lielisku sabiedrību. Andra arī teica, ka viņu komanda ir viena no stabilākajām spēlētāju ziņā. Gandrīz nemainīgs ir kods: Una Sila, Andra Grīvāne, Gundars un Kristaps Krūziņi. Šogad kopā ar viņiem komandā *Dundagas meži* spēlēja Didzis Kārklīšs un Askolds Roberts Jāvalds.



• Viena no Dundagas komandām sīvā cīņā ar rīdziniekiem.

Didzis Kārklīšs uz sacensībām brauc no Kalnciema. Šajās sacensībās viņš piedalās vismaz 10 gadu. Te atpūšas un satiekas ar visiem draugiem, jo viņi sabrauc no visām malām, lai spēlētu volejbolu.

Lāču kroga karogu, sacensības atklājot, uzvilkt bija gods Gaidim Kalniņam no Talsiem. Kā pastāstīja Jānis Fīlps, Gaidis arī bijis viens no pirmajiem, kas Pācē pašos pirmsākumos

spēlējis volejbolu. Uz šejieni sācis braukt pēc Daiņa Derkevica uzaicinājuma. 2012. gadā komandā spēlējusi visa Kalniņu ģimene. Šogad Gaidim līdzī bija atbraucis arī znots no Insbrukas, austrietijs Gerhards Havraneks, kurš runā latviski. Viņš pastāstīja, ka latviešu va-

ja komanda *Laidze*, kurā spēlēja bijušais dundadznieks Aivars Pekmans. Otro vietu izcīnīja viena no trim Mārūpes komandām, kur piedalījās arī Bruno Dzalbs. Trešajā vietā ierindojās komanda *Dundagas meži*.

Šogad sacensībās piedalījās 11 komandas, visvairāk no Dundagas — piecas. No Mārūpes uz Pāci bija atbraukušas 3 komandas, no Laidzes un Rīgas — pa vienai. Vēl sacensībās piedalījās apvienotā komanda, kurā spēlēja talsinieki, pieminētais austrietijs, bijušais dundadznieks Jānis Fīlps un dundadzniece Una Jānberga.

Kā jau solīts, līdztekus volejbolam bija arī citas sportiskas aktivitātes: šautriņu mešana un soda metieni basketbolā. Šautriņu mešanā vistrāpīgākais bija Egīls Strods no Mārūpes, 2. vietā Jānis Fīlps, 3. — Henrijs Bernāns. Basketbola soda metienos bumba vislabāk grozā krita Didzim Kārklīšam, 2. vietā ierindojās Lauris Seržants, 3. — Jānis Skuja.

Daļa spēlētāju uz Pāci bija ieradušies kopā ar ģimenēm. Pirms vēl sacensības bija sākšanās, uz jaunās estrādes bumbu basketbola grozā centās iemest gan trīsgadīgais Dāvis Jānbergs, gan vēl mazākais Krišjānis Zingniks. Arī bērnus vēlāk gaidīja gan rokas iemēģināšana boulingā, gan soda metieni basketbolā.

Atklājot sacensības, novada domes vadītājs Gunārs Laicāns atcerējās, ka tās ir iesākušas, pateicoties Dainim Derkevicam, kurš cīnījies, lai Pācē saglabātos vilnas ceļš, un vēlējies, lai šeit notiktu vēl kaut kas.

Prieks, ka Daiņa Derkevica iedibinātās sacensības vēl aizvien notiek, ka ir entuziasti, kas tās rīko un paši piedalās, un volejbola spēlētāji, kas uz šejieni brauc. Redzot, ka tagadējiem spēlētājiem komandā līdzās stājas nu jau pieaugušie bērni, bet turpat spēlējas viņu mazbērni, ir pamatotas cerības, ka *Daiņa Derkevica piemiņas kausa* izcīņa volejbolā turpināsies vēl ilgi.

Diāna Siliņa

Labo pirātu reiss

26. VII notika tūrisma portāla *www.atputasbases.lv* tūrisma rallijs, brīvdienų izbrauciens ar pašu spēkratiem, un tā tēma — Labo pirātu reiss. Tā dalībnieki, pildot dažādus āķīgus uzdevumus un vācot punktus 34 kontrolpunktos, šķērsoja Engures, Mērsraga, Rojas, Talsu un arī Dundagas novadu.

Rallija mērķis ir iepazīt Latviju. Starts bija Šlokenbekas muižā, bet noslēgums — mūsu Kolksragā. No rīkotāju viedokļa uz neparasto pasākumu, viena otru papildinot, atskatās mūsu Tūrisma informācijas centra darbinieces **Alanda Pūliņa** un **Ance Remesa**:

— Pirmās ekipāžas ieradās ap plkst. 11.00, un mēs domājām, ka tā arī lēnā garā visi plūdis. Līdz plkst. 15.00 parādījās tikai dažas komandas, bet nākamajās divās stundās mums bija jāapkalpo ap tūkstošs ceļotāju, ap 220 ekipāžu! Dalījām lapiņas, spiedām zīmogus, stāstījām, kā braukt tālāk. Strādājām kā automāti. Taisnība, citos kontrolpunktos bija vēl vairāk ceļotāju, jo tajos varēja nopelnīt vairāk punktu. Bet arī mūsu četri jautājumi ne-

bija viegli. Mēs gan ļāvām izmantot internetu, bijām arī pielaidīgi atbilžu formulējumos, piemēram, jautājumā par Juri Bāru ieskaitījām gan «garumzīme», gan «ortogrāfija». Arī tie, kas nebija uzrakstījuši pareizās atbildes, vēlējas tās uzzināt.

Manījām, ka visi grib iegūt maksimālo punktu skaitu, ka valda azarts, zinātkāre un reizē vēlme izbaudīt pasākumu. Dalībnieki pārsvarā bija ģerbušies pirātu tērpos, jūrnieku kreklos. Dalībnieki ļoti slavēja Kubalu skolu-muzeju, kā arī *Kolksraga* izpildītore Jāni Dambīti, bet nebija rēķinājušies ar sarežģītajiem reljefa apstākļiem pie Anša Roderta *Mežlīdumos*. Līdztekus šiem mūsu novadā vēl bija kontrolpunkti pie Valpenes piramīdas,

Pāces Vilnas fabrikā, Pitragā pie Andra Antmaņa, Šlīteres bākā, Lībiešu tautas namā, Vītols Kolkā.

Laiks pieturējās versmains, piedāvājam ūdeni ar citronu, un to visi novērtēja. Mums abām talkā nāca gidi Aina, Ina un Dita. Mājās tikām jau krietni pēc desmitiem vakarā. Paladies visiem iesaistītajiem, visiem palīgiem!

No dalībnieku viedokļa stāsta Dana Rozenberga:

— Mūsu komanda saucās *Lemuriņi*. Biju es, māsa Rūta ar draugu Aivaru un brālis Aleksis. Viss izdevās labi, gan pašu komandas darbs, gan kopējā gaisotne. Komandas sacentās, tomēr bija savstarpēji pretimnākošas. Pati daudz labāk iepazīnu novadam tuvāko apkaimi, daudzās vietās iegriezos pirmo reizi. Valdgaies vējdzirnavās, sveču darbnīcā, Iğurda Baņķa īpašumā *Kauliņi*... Arī *Mežlīdumos*, kurp veda traks ceļš! Priekšā sadrūzmējās trīs automašīnas, bet tur jau apgriezties nevar! Iedrošinājām, ka tomēr jābrauc. Beigu beigās izbraucām visus kontrolpunktus, izņemot Vītolu.

Aleksim vislabāk patika Uguņciema dzirnavās, jo tur, lai iegūtu lielāko punktu skaitu, bija zem slūžām jāsamērcējas. Tik karstā dienā tīrā izpriecā! Daudzi uzdevumi bija interesanti. Bija jālāpa tīkli, pēc garšas jānosaka zivis, jāmēra Valdemārpils Elku liepa, jāatrod bronzas, sudrabs un zelta akmens, Mērsraga kanālā jāielaiž pašu gatavotie kuģīši... Saistoša spēle bija Talsu muzejā, interesanti uzdevumi Kubalu skolā-muzejā, un āķīgi jautājumi gaidīja pašu pili. Bija arī iepriekš jāsaģatavo trīs mājasdarbi: Kubalu skolai jāuzraksta par lielāko skolas dienu nedarbu, Mēlsila kempingam jāuzzīmē pirāta Trommela pils, kā arī komandas logotips.

Secinājums pēc rallija: lai tādā piedalītos, tev jābūt gatavam uz visu: kāpt, lekt, nirt, jābūt bruņotam ar internetu un kartēm. Klusībā bijām cerējuši tikt pirmajā simtniekā. Ieguvām dalītu 59. vietu vairāk nekā 300 komandu vidū. Debijai nav slikti.

Alnis Auziņš un Diāna Siliņa

Klejojošais kauss 2014

31. VII, tuvojoties zili melniem negaisa mākoņiem, Dundagā *Mazās skolas* stadionā sākās gadskārtējās valsts sociālo aprūpes centru klientu sacensības *Klejojošais kauss 2014*.

Atklāšanā sportiskos dalībniekus sveica Saeimas deputāte, Sociālo un darba lietu komisijas priekšsēdētāja Aija Barča, Valsts sociālās aprūpes centra (VSAC) *Kurzeme* direktors Visvaldis Gūtmanis, VSAC *Kurzeme* filiāles *Dundaga* vadītāja Ieva Dinsberga, galvenā sacensību tiesnese Una Sila un novada vadītājs Gunārs Laicāns, kurš šajos laikā apstākļos vainoja... maestro Raimonu Paulu un dzejnieku Jāni Peteru, kas sacerējuši dziesmu *Kurzeme*, jo tajā teikts, ka «visa Kurzeme dun».

Viņš aicināja dundadzniekus būt viesmīļiem un nekļūt par uzvarētājiem, bet ļaut *Klejojošo kausu 2014* iegūt kādai citai koman-

dai. Tā arī notika — pirmo vietu ieguva VCAC *Zemgale* filiāle *Ziedkalne*, kurai laimējās izlozēt, ka šīs sacensības nākamgad notiks Ziedkalnē. Taču Dundagas komanda turējās braši un, ieguvusi vairākus diplomus par godalgotajām vietām atsevišķās disciplīnās, palika ceturtnie. Viņi bija ļoti priecīgi par sacensībām un vēlējās, lai sacensības, spēles un dejas vēl nebeigtos.

Dalībnieki sacentās basketbola soda metienos, futbola soda sitienos, šautriņu mešanā, piramīdu celšanā no plastmasas glāzītēm, jautrības stafetē, sportiskās nodarbēs *Pinokio deguns* un *Mušķērājs*, bet radošajās darbnīcās apgleznoja akmeņus.

Sacensības notiek jau kopš 1998. gada. 2008. gadā tās bijušas arī Dundagā, toreiz gan vēl šī iestāde nebija VSAC filiāle un sportisko aktivitāšu norises vieta bija parks. Šogad *Klejojošā kausa* izcīņā piedalījās 120 sportisti, katrā komandā — pa seši. Viņus atbalstīja līdzjutēji un pavadošais personāls. Filiāles *Dundaga* darbinieki izcēlās ar ļoti kuplo skaitu un dzeltenajiem krekliņiem, kurus rotāja uzraksts *Dundaga*. Viņi kā mājinieki ne tikai atbalstīja savējos, bet arī rūpējās par daudzām citām lietām.

Ar Dundagas novada pašvaldības, VSAC *Kurzeme* un filiāles *Dundaga* vadītājas I. Dinsbergas un viņas darbinieku atbalstu sacensības, kas pulcēja dalībniekus no visas Latvijas, izdevās godam. Kaut gan ik pa laikam gan lija, gan atskanēja pērķona dārdi un sacensības nācās pārtraukt, prieku satikties un sportisko garu tas nemazināja.

Diāna Siliņa

**Aina Berga (1932)
Inta Pobuse (1958)**

**«Dundadznieks» Nr. 15 (186)
2014. gada augusts.**

Dundagas novada pašvaldības izdevums, iznāk divas reizes mēnesī, reģistrācijas nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā **3085**.

Adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV-3270.

Redkolēģija: Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 63237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Gunta Abaja, Baiba Dūda, Lauris Laicāns, Aivars Miška, Aldis Pinkens, Diāna Siliņa, Smaida Šnikvalde.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos snieguši amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervēja-mais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā. **Metiens:** 400 eks. **Internetā:** www.dundaga.lv/avize